Грітченко Т. Я.

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Професія вчителя вимагає особливої чутливості до нових реалій і тенденцій суспільного розвитку, до нововведень у сфері змісту, форм і методів навчання та виховання молоді. Відповідно, інноваційність має характеризувати професійну діяльність кожного вчителя загалом, і вчителя початкової школи зокрема.

Під інноваційною освітньою діяльністю треба розуміти процес внесення якісно нових елементів у традиційну систему освіти. Цей вид діяльності забезпечує формування індивідуальності, визначає ціннісно-змістову спрямованість педагога і може слугувати умовою розвитку його професіоналізму.

Результатом інноваційної діяльності є нововведення (інновації). Інновації створюються в результаті наукових пошуків, досліджень і відкриттів, матеріалізують наукові та практичні рішення і є результатом аналізу й узагальнення педагогічного досвіду. Інноваційними продуктами можуть бути новий зміст і технології навчання; форми чи методи організації освітнього середовища тощо.

Сутнісною характеристикою інновацій у педагогічній діяльності вчителя початкової школи є те, що змінюється зміст його діяльності, стиль мислення, а найголовніше, створюються умови для самореалізації. Педагог обґрунтовує вибір інновації, здійснює її, творчо рефлексує, осмислює, оцінює результати, підвищує цілеспрямованість уроків. Пошук нових моделей навчання веде до розвитку дидактичних підходів, нетрадиційних уявлень про побудову навчального процесу молодших школярів.

Радикальні нововведення полягають у відмові від укорінених, віджилих

Create PDF files without this message by purchasing novaPDF printer (http://www.novapdf.com)

поглядів і способів дій, на користь тих, що відповідають вимогам часу і конкретній ситуації. Такі новації являють собою особливу суспільну цінність, але часто викликають опір з боку вчителів початкової школи.

Низька ефективність новацій пояснюється, перш за все, тим, що у педагогів хоча і з'являється прагнення реалізувати свій творчий потенціал, проте перешкоджає дотримання сталих стереотипів, відторгнення нового. Практика показує, що на експерименти із задоволенням ідуть молоді вчителі, які не володіють методичним досвідом. Досвідченим учителям це зробити не просто, оскільки систему уроків та методику викладання, що склалася у них, важко (та і не завжди доцільно) міняти.

Така ситуація, на нашу думку, склалася тому, що у більшості вчителів не сформована готовність до здійснення інноваційної діяльності.

Під такою готовністю Дичківська І. М. розуміє особливий особистісний стан, що передбачає наявність у педагога мотиваційно-ціннісного ставлення до професійної діяльності, володіння ефективними способами і засобами досягнення педагогічних цілей, здатності до творчості і рефлексії [1, с. 277].

Учитель, готовий до інноваційної діяльності, усвідомлює потребу запровадження інновації у власну педагогічну практику; зорієнтований на створення власних творчих методик; готовий до подолання труднощів з організацією інноваційної діяльності; володіє практичними навичками освоєння педагогічних інновацій та розроблення нових тощо.

Усі вищезазначені якості вимагають високого рівня теоретичної і практичної підготовки майбутнього вчителя початкової школи, сформованості умінь спрямовувати навчально-виховний процес на особистість вихованця, вибудовувати свою професійну діяльність так, щоб кожен учень мав необмежені можливості для самостійного і високоефективного розвитку. А це у принципово інших вимірах визначає проблематику і зміст професійної та особистісної підготовки педагога, актуалізує необхідність створення педагогічних систем, зорієнтованих на

Create PDF files without this message by purchasing novaPDF printer (http://www.novapdf.com)

інноваційну діяльність, і, відповідно, на пошук нових підходів до підготовки майбутнього вчителя початкової школи у вищому навчальному закладі.

Під час навчання у ВНЗ він має набути:

- розвинуту творчу уяву;

- стійку систему знань, що розкривають суть, структуру і види інноваційної педагогічної діяльності;

- уміння цілеспрямовано генерувати нові нестандартні ідеї з використанням інтелектуальних інструментів і механізмів самореалізації;

- психолого-педагогічні знання про освоєння і впровадження інноваційних процесів у систему освіти;

- спеціальні психолого-педагогічні методи, прийоми і засоби, використання яких дає змогу активно включатися в інноваційну педагогічну діяльність.

Отже, сформована готовність вчителя початкової школи до інноваційної діяльності є закономірним результатом спеціальної підготовки, самовизначення, освіти й самоосвіти, виховання й самовиховання.

Література:

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник / І. М. Дичківська – К. : Академвидав, 2004.– 352 с. (Альма-матер).

2. Інноваційна діяльність педагога: від теорії до успіху. Інформаційно-методичний збірник / Упорядник Г. О. Сиротенко. – Полтава : ПОІППО, 2006. – 124 с.

3. Химинець В. В. Інновації в початковій школі / Химинець В. В., Кірик М. Ю. – Тернопіль : Мандрівець, 2012. –312. с.

Create PDF files without this message by purchasing novaPDF printer (http://www.novapdf.com)